

NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE

naziv **MERJENJE TELESNE TEMPERATURE V REKTUMU (REKTALNO) PRI OTROKU**

koda **07.02**

Ključne besede: **telesna temperatura, rektalno, otrok**

Namen aktivnosti: **Telesno temperaturo merimo z namenom, da potrdimo prisotnost povišane ali znižane telesne temperature.**

Potrebni pripomočki:

- elektronski termometer z upogljivo konico;
- tasa;
- zaščitne nesterilne rokavice;
- kompres; a;
- vazelin/lubrikant;
- ledvička;
- koš za zdravstvene odpadke;
- razkužilo za roke;
- razkužilni robčki za čiščenje termometra po navodilu proizvajalca in standardu ustanove.

Predvideni čas izvajanja protokola (aktivnosti): **do 5 minut**

Skrbnik protokola aktivnosti zdravstvene nege:

Sekcija MS in ZT v pediatriji

Potrebno število oseb za izvedbo aktivnosti: **1**

odgovorna oseba protokola: **Danijela Milanović,
Matjana Koren Golja**

Aktivnost ZBN lahko izvede:		omejitve, pripombe
bolničar-negovalec	NE	
tehnika zdravstvene nege	DA	
diplomirana medicinska sestra	DA	
diplomirana babica	DA	
študent ZN ali babištva	DA	<i>pod nadzorom</i>

NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE

Izvedba aktivnosti zdravstvene nege:

1.	Poseg izvajamo v za to primernem prostoru.
2.	Otroku, staršu ali skrbniku razložimo namen in izvedbo postopka.
3.	Na taso si pripravimo čist termometer. Konico namažemo z majhno količino vazelina/lubrikanta.
4.	Razkužimo roke.
5.	Otroka namestimo v ustrezen položaj: dojenčka namestimo na trebuh (naročje, previjalna miza, postelja), večjega otroka namestimo na bok – spodnjo nogo ima otrok iztegnjeno ali rahlo pokrčeno, zgornjo pokrčeno v kolenu in kolku.
6.	Razkužimo si roke in si jih zaščitimo z rokavicami.
7.	Elektronski termometer vklopimo.
8.	Otrokovi ritnici razpremo s palcem in kazalcem nevodilne roke.
9.	Z vodilno roko nežno uvedemo rektalni termometer 1,25 do 2,5 cm skozi analni sfinkter v rektum v smeri otrokovega popka. Če čutimo pri uvajanju termometra upor, prenehamo s postopkom.
10.	Izmerimo temperaturo po navodilih proizvajalca. Na konec meritve opozori zvočni signal.
11.	Odstranimo termometer, odčitamo temperaturo in jo povemo otroku staršu oziroma skrbniku.
12.	Termometer odložimo v ledvičko.
13.	Odstranimo rokavice in si razkužimo roke.
14.	Otroka uredimo in si razkužimo roke.
15.	Očistimo termometer po navodilih proizvajalca in ustanove ter pospravimo pripomoček.
16.	Razkužimo si roke.
17.	Dokumentiramo izmerjeno telesno temperaturo. O odstopanjih obvestimo zdravnika.

Opombe:

<i>Zagotovimo zasebnost (če je treba, uporabimo paravan; rektalni predel lahko dodatno pokrijemo s kompreso).</i>
<i>S tem si zagotovimo privolitev otroka, starša oziroma skrbnika. S pojasnitvijo postopka zagotovimo manjši strah pri otroku.</i>
<i>Vazelin/lubrikant omogoča lažje vstavljanje termometra v rektum.</i>
<i>Preprečimo prenos mikroorganizmov.</i>
<i>Položaj otroka je odvisen od otrokovega zdravstvenega stanja. Otrok/mladostnik se lahko namesti v položaj, ki je zanj ugoden. Pokrčeno nogo lahko podložimo z blazino za večjo stabilnost. Dojenčka z namestitvijo na trebuh bolje fiksiramo in s tem izvedemo varnejšo meritev telesne temperature rektalno.</i>
<i>Preprečimo prenos mikroorganizmov. Dodatna zaščita izvajalca s predpasnikom je smotrna pri otroku, ki ima tekoče blato.</i>
<i>Na ta način zagotovimo, da je konica termometra v ustreznem položaju, ki nam omogoča optimalno meritev rektalne temperature.</i>
<i>Termometer med meritvijo držimo. Otroka ne puščamo nenadzorovanega z vstavljenim termometrom!</i>
<i>Preprečimo prenos mikroorganizmov.</i>
<i>Preprečimo prenos mikroorganizmov.</i>
<i>V dokumentaciji ustrezno označimo, da je izmerjena temperatura »rektalno«.</i>

NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE

Opombe, omejitve protokola:

- Elektronski termometer za merjenje rektalne temperature mora biti ustrezno označen.
- Merjenje rektalne temperature je lahko časovno obsežno in nekaterim otrokom in staršem neprijetno oziroma nesprejemljivo.
- Veliko blata v črevesju vpliva na realno meritev temperature (konica termometra se ne more dotakniti črevesne stene).
- Pri slabi perfuziji črevesja je možno odstopanje rektalne temperature.
- Pri nepravilni uporabi obstaja nevarnost perforacije rektuma.
- Pri nepravilni uporabi obstaja možnost prenosa mikroorganizmov.
- Kontraindikacije za merjenje rektalne temperature:
  - pri otrocih z imunosupresijo ali nevtropenijo;
  - pri otrocih z motnjami krvavitvev, trombocitopenijo;
  - pri otrocih na antikoagulantni terapiji;
  - pri otrocih s perirektalnimi krvavitvami, bolečinami, okužbo;
  - pri otrocih z diarejo, otrocih, ki niso dalj časa odvajali (blato v rektumu);
  - pri otrocih, ki so imeli operativni poseg v področju rektuma, anusa;
  - pri otrocih, ki imajo psihotravme.
- Pri izvajanju postopkov, posegov ali intervencij zdravstvene nege vedno postopamo po načelih atravmatske obravnave.

Priloga 1: Merjenje telesne temperature pri otroku.

Temeljna literatura:

- Sund-Levander, M. & Grodzinsky, E. 2013. Assessment of body temperature measurement options. *British Journal of Nursing* 22 (16), pp. 942-950. doi:10.12968/bjon.2013.22.16.942.
- McCallum, L. & Higgins, D. 2012. Measuring body temperature. *Nursing Times*, Vol.108 (45), pp. 20-22. Available at: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23240273>. [25.4.2018].
- Allegaert, K., Casteels, K., van Gorp, I., & Bogaert, G. 2014. Tympanic, infrared skin and temporal artery scan thermometers compared with rectal measurement in children: a real-life assessment. *Current Therapeutic Research* 76, 34-38. doi:10.1016/j.curtheres.2013.11.005
- Reynolds, M., Bonham, L., Gueck, M., Hammond, K., Lowery, J., Redel, C., & et al. 2014. Are temporal artery temperatures accurate enough to replace rectal temperature measurement in pediatric ED patients? *Journal of Emergency Nursing* 40 (1), pp. 46-50. Available at: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23142099>. [25.4.2018].
- Mogensen, C.B., Wittenhoff, L., Fruerhøj, G., & Hansen, S. 2018. Forehead or ear temperature measurement cannot replace rectal measurements, except for screening purposes; *BMC Pediatrics*, 18(1):15. Available at: <https://bmcpediatr.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12887-018-0994-1> [25.4.2018].
- Leduc, C., & Woods, S. 2017. Community Paediatrics Committee. Position statement: temperature measurement in paediatrics. Ottawa: Canadian Paediatric Society. Available at: <https://www.cps.ca/en/documents/position/temperature-measurement>. [25.4.2018].

Organ, ki izdaja sklep o ustreznosti:

številka sklepa:

datum:

odgovorna oseba:

Sklep skrbnika nacionalnega protokola **Sekcija MS in ZT v pediatriji**

1/2019

10. 1. 2019

*Danijela Milanović,
Matjana Koren Golja*

I. sklep o ustreznosti nacionalnega protokola **Delovna skupina za nacionalne protokole ZBN**

25/10/2019

9. 1. 2019

Lojzka Prestor

II. sklep o ustreznosti nacionalnega protokola **Upravni odbor Zbornice – Zveze**

385/32

14. 4. 2019

Monika Ažman

Dokument objavljen na spletni strani Zbornice – Zveze dne **20. 5. 2019**

Nacionalni protokol se uporablja najmanj do: **19. 5. 2021**